

Sáfrány Imre szövegrajza.

A koporsós

Urbán János

A koporsósnek szörnyű sejtelmei voltak. Kezében tartotta az irást, amiben kötelezte magát, hogy elkészíti azt a négy koporsót, amit az a nemrégiben ideköltözött idegen megrendelt. Mi akar itt lenni? Tömeggyilkosság!? Vagy holtakat dugdos, és most akarja eltemetni?... És milyen formájú koporsók? ... Te úristen!... Ki látott már kocka koporsót?... Vagy valakit feldarabolt?... Azt mondta, majd elhozza a neveket, amiket a koporsókra kell festeni...

Az utcáról hirtelen felhangzott a már jól ismert csúfolódás... „sós, koporsós, júj de sós, koporsós...” A csúfolódás csak akkor szakad meg, mikor a koporsós kimegy az utcára. Az iskolából hazatérő gyerekek kiabálnak be hozzá a kerítésen keresztül. Mikor megjelenik, a gyereksereg elvágat. Megelégednek azzal, hogy láthatják az öreget. Elhallgatnak, vissza-visszanéznek, valamilyen eseményre várnak, ami majdnem mindig be is következik. Amikor a koporsósnek jó kedve volt, oda lopódzott a kerítéshez, kezében meglendült a vödör és már nyakon is öntött néhány hetvenkedőt vízzel. Máskor meg festékekkel kente be valamelyiküket. Ez persze tetszett a gyerekeknek és már csak azért is csúfolodtak, hogy hátha lesz még valami más

érdekesség is, amit a „Sós” kitalál. Mert nem rossz ember az öreg, ha kell, még deszkahulladékot is ad, hogy legyen mit faragni az iskolában kézimunkaórára... A gyerekek most is vártak valamire, mert szünni nem akaró körusban ingerelték az öreget valami nagy tetszetős cselekedetre.

A koporsós már készült erre a találkozásra. Készült rá, mert alig néhány napja temették el az egyik kislegénynek az apját. Amikor a koporsóját készítette, mindig előtte volt az a gyerek, amint kissé kacszva fut a többi között. Nem szokott meglágyulni, kemény érzésű ember, megszokta már, hogy szomorú emberekkel köti meg az üzletet. Talán még a rokonok halála sem mozdítja ki az egyhangúságból... Csak ez a gyerek... Ez valahogy mégis foglalkoztatta. Tudta, hogy az anyának is készített már koporsót, néhány évvel előbb, mint az apjának...

Szóval árva maradt a gyerek, csak az öreganya él még. Az öreganya?... Szívós, mint a tarack, olyan vékony is... Ismeri lánykorából, amikor még domborulatai is voltak... szépen táncolt... rátarti volt. Pedig... hmmm... másként is lehetett volna... Hirtelen feleszmélt. Mintha a gyermekkórus hallgatna... Felkapta a kosarat, amelyben hulladék alma volt, a fa alól szedte össze, hogyha jönnek a gyerekek, majd almával önti nyakon őket... Hadd szedjék és egyenek... Mindez pedig azért, hogy megvizsgálja azt a kislegényt, aki... aki — ha minden úgy történt volna, ahogy egykor elképzelte — most az ő unokája is lehetne...

Kilépett az ajtón, hallotta a gyerekek újra felcsendülő hangját. Jólesett neki, hogy addig nem mennek el, míg meg nem jelenik. Nagyon köhintett, csak úgy szokásból egy szűzmáriást is káromkodott, amire a kinti leselkedők olyan ordításba kezdtek, hogy a madarak mind elröptültek a környékről. Az öreg pedig átmászott a szomszéd kerítésén, majd annak az udvarából váratlanul kilépett az utcára. A gyerekek nem vették észre... Hirtelen a hátuk mögött termett, és már rájuk is öntötte az almát. A váratlan támadásra nem számítottak, ijedten szétfutottak, anélkül hogy egy almát is felkaptak volna. Az öreg szívből és hangos hahotával nevette őket, de csak egy pillanatig, mert amikor észrevette, hogy nincs közöttük az, akiért az egész kieszelte, elhallgatott és bement. A gyerekek erre vártak, visszarohantak és felszedték az almát. Már messze jártak, amikor az öreg utánuk kiáltott, hogy hol a Simon. Nem jött válasz a kérdésre...

Hol lehet az gyerek? Talán csak nem beteg? Tekintete arra a papírra esett, amellyel elkötelezte magát a furcsa koporsók készítésére... Még szomorúbb lett... „Négy kis koporsó... négy kis koporsó” — hajtogatta magában. „Kiknek is készülnek?... Kiknek is készülnek?... Miért is hiányzott ma a gyerek?...”

Kezdte válogatni a deszkát. Mérté a hosszúságot. Fűrészelt. A fűrész hangja egyszerre olyan lett, mint a gyereksírás... Megállt... Megtörölte verejtékező homlokát... Úgy érezte, hogy ki kell nyitnia az ajtót... Kilépett az udvarra, de mintha még mindig szűk lett volna a hely, tovább ment az utcára. Megállt, a kapufélfának támaszkodott, éppen úgy, mint máskor, amikor szemléli az embereket. Ismeri a falu minden emberét, nem nehéz a koporsókészítés. Ahogy állt, egyre a furcsa koporsókra gondolt. Megszokta már, hogy ismerje a halottat. Vasárnap délutánonként kiül a kapuba és nézi az embereket. A kis végház, amely előtt ül, úgy áll a község belterén, a magas házak között, mint egy otffejtett régiség, amelyet csak azért nem bontottak le még, mert az övé, ő pedig nem adja el, nem, amíg él. A kapuja is olyan régifajta, amiben elfér a szék, és szépen végig lehet nézni a fiatalokat, amint sétálgatnak, az öregeket, amint csoszognak a piacra vagy a templomba. A koporsós csak úgy szemmértékre már jó előre mindnek kiméri a koporsót. Mire odakerül a dolog, hogy elköltözik a jó ember, már

minden méricskélés vagy próbálgatás nélkül (hiszen nem cipő ez!), már kész is a házacska. Mert házacskának nevez minden koporsót. De milyen házacs-kák ezek? Miért is állt rá, hogy elkészíti őket?

Az utca csendes volt. Az öreg alig várta, hogy jöjjön valaki, akivel le-galább köszönést válthatna. Magára hagyatottságában életében először gon-dolt arra, hogy vajon milyen koporsót is készítsen önmagának... Széles lesz — úgy gondolta —, olyan széles, mint ezek a furcsa házacs-kák, csak hosszabb mérettel... Kellene is talán már készíteni... Hirtelen valami fel-lázadt benne, hogy miért is gondol ilyesmire, hiszen még egészséges... Hogy öreg? Egye fene... Igen, de itt valami még sincs rendben... Ezek a furcsa kis házacs-kák... Ha valaki egyszer megkérdezi, hogy kiknek is ké-szítette, mit mond?...

Észre sem vette, hogy a furcsa méretű koporsók megrendelője előtte termett, és az orra alá dugta a cédulát, amelyen a nevek voltak: Csöppi, Berci, Szömölcs és Simi...

Meghökkenet. A betűk táncolni kezdtek előtte... Hirtelenében más-t már nem is látott, csak az utolsó nevet a cédulán, a Simit... A Simi, a Simon... nem volt a gyerekek között... Nem kapott almát...

Nagyon furcsán bámulhatott, mert az idegen valami furcsa suttogó hangon, kérlelve kezdett beszélni: „Nagyon szerettem őket... Kimúltak... Az anyjuk is belebetegedett. Nem akarom csak úgy elföldelni őket... Ké-rem, készítse el a koporsókat. De ha akar, jöjjön el... vegyen részt a... hogy is mondjam... a szertartáson... Hektor nevében... megérti ugye, a kutyám nevében, hálás leszek érte...”

A koporsós egész éjszaka füttyülve, dalolva dolgozott... Reggel két szakajtó almát készített oda a kerítéshez... majd jönnek a gyerekek...

